

Aan de gemeenteraad

Op 10 januari 2025 stelden M. Vogelaar (PvdA), G.J. Engberts (PvdA) en L.S. Vlieger (GroenLinks) ons een schriftelijke vraag over het stopzetten van aanvragen van toeslagen door COA.

Inleidend wordt gesteld:

Nederlandse statushouders dreigen in financiële problemen te raken doordat het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) sinds 1 januari jl. geen toeslagen meer voor hen aanvraagt. Gemeenten zijn hier volgens het COA verantwoordelijk voor gelet op de Wet inburgering.

Uit artikelen van het NRC en Trouw blijkt deze week dat gemeenten hierdoor zijn overvallen en niet altijd in staat zijn om de toeslagen aan te vragen.

PvdA en GroenLinks Rotterdam vragen zich af wat de situatie in Rotterdam is en hebben daarover de volgende vragen aan het college:

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Is de gemeente Rotterdam door het COA, VNG of het ministerie van Asiel en Migratie geïnformeerd dat gemeenten per 1 januari 2025 de taak hebben om toeslagen aan te vragen voor statushouders?

- a. Gaat dit om alle toeslagen of alleen de huurtoeslag?
- b. Indien de gemeente Rotterdam geïnformeerd is, wanneer is dat geweest?

Antwoord:

Nee, de gemeente Rotterdam is hierover niet geïnformeerd. De beëindiging betreft alleen de begeleiding bij het aanvragen van huurtoeslag.

Het COA heeft in een brief van 14 december 2023 aan het ministerie van JenV (met een kopie aan het ministerie van SZW en de VNG) laten weten dat zij per 1 januari 2025 zal stoppen met de begeleidingstaak bij het aanvragen van de huurtoeslag en dat deze taak door andere partners moet worden overgenomen. Het jaar 2024 had daarbij moeten gelden als overgangsjaar, waarin de ministeries hierover tot nieuwe afspraken zouden moeten komen met gemeenten of bijvoorbeeld Vluchtelingenwerk Nederland (VWN). Dit is niet gebeurd. Het COA is echter wel per 1 januari 2025 gestopt met de begeleidingstaak.

Sinds 2015 had het COA een Toeslagenservicepunt (TSP) ingesteld om statushouders (die nog in de COA-opvang verblijven in afwachting van huisvesting) alvast te begeleiden bij het aanvragen van huur- en zorgtoeslagen. Door enkele systeemwijzigingen bij de Dienst Toeslagen kon COA al sinds 2023 geen zorgtoeslag meer aanvragen. Deze taak is in veel gemeenten overgenomen door Vluchtelingenwerk; dit geldt ook voor Rotterdam. De huurtoeslag kon nog wel steeds door COA worden aangevraagd en deze taak heeft COA uitgevoerd tot 1 januari 2025.

Vraag 2:

Is de gemeente Rotterdam op het gebied van zowel capaciteit als benodigde kennis en kunde in staat om de toeslagen van statushouders aan te vragen?

- a. Zo nee, wat is er nodig om dit wel te kunnen doen?

Antwoord:

In Rotterdam heeft Vluchtelingenwerk deze taak begin januari per direct overgenomen.

De gemeente Rotterdam en Vluchtelingenwerk zijn begin januari meteen met elkaar in overleg gegaan, waarbij is afgesproken dat Vluchtelingenwerk de begeleiding bij het aanvragen van huurtoeslag in het vervolg uitvoert. Vluchtelingenwerk heeft daartoe de benodigde kennis en kunde in huis en voert deze taak uit binnen haar bestaande opdracht voor praktische ondersteuning aan statushouders, als onderdeel van de opdracht voor Maatschappelijke Begeleiding binnen het kader van de Wet Inburgering 2021.

Voorts wordt gesteld:

In de nieuwsartikelen valt te lezen dat sommige gemeenten de organisatie VluchtelingenWerk hebben ingeschakeld of willen inschakelen om hulp bij het aanvragen van toeslagen.

Vraag 3:

Is dit in Rotterdam ook het geval?

- a. Wat zijn de overwegingen om dit wel of juist niet te doen?

Antwoord:

Ja. Dit is in Rotterdam ook het geval.

Vluchtelingenwerk heeft hiertoe de juiste kennis en kunde in huis en voert deze taak uit binnen haar bestaande opdracht voor praktische ondersteuning aan statushouders. Zie ook bij de beantwoording van vraag 2.

Voorts wordt gesteld:

Uitgaande van het feit dat er geen tijdige vervanging kan worden geregeld voor de aanvragen van huurtoeslagen:

Vraag 4:

Is het college bereid om met de Maaskoepel in gesprek te gaan zodat statushouders die uitstromen niet onevenredig worden benadeeld door het uitblijven van het betalen van huur?

- a. Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Dit is niet nodig.

De begeleiding bij het aanvragen van huurtoeslag is in januari per direct overgenomen door Vluchtelingenwerk. Ook zijn praktische werkafspraken gemaakt tussen het gemeentelijke Intakeloket Ondersteuning Statushouders (IOS) en Vluchtelingenwerk, om ervoor te zorgen dat de aanvraag van huurtoeslag zo snel mogelijk door Vluchtelingenwerk in gang kan worden gezet en financiële problemen worden voorkomen.

Vraag 5:

Heeft het college in beeld hoeveel Rotterdamse statushouders mogelijk in financiële problemen komen?

- a. Hoe gaat het college dit voorkomen?

Antwoord:

Doordat Vluchtelingenwerk de taak in januari per direct heeft overgenomen, gaan we er nu van uit dat er geen statushouders zijn die als gevolg van de beëindiging van het TPS in financiële problemen komen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten